EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.12.2020.
COM(2020) 772 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008 o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje (Uredba o ribolovu NNN)

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008 o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje (Uredba o ribolovu NNN)

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU 1

1. Uvod 2

2. Trenutačno stanje – napredak od komunikacije iz 2015. 4

2.1. Suradnja s državama članicama 4

- Države članice i njihova odgovornost kao država zastave 4
- Države članice i njihova odgovornost kao obalnih država 5
- Države članice i njihova odgovornost kao država luke 5
- Države članice i njihova odgovornost kao država trgovine: program certificiranja ulova 6
- Upotreba sustava uzajamne pomoći između država članica i Komisije te s trećim zemljama 7

2.2. Suradnja s trećim zemljama 7

- Uspostavljanje ravnopravnih uvjeta putem dijaloga 7
- Izgradnja mreže saveznika 9
- Promicanje programa certificiranja ulova 10
- Poticanje provedbe sporazuma o mjerama države luke (PSMA) 10
- Utjecaj dijaloga o ribolovu NNN na zemlje obuhvaćene SFPA-ima 11
- Podrška trećim zemljama 11

2.3. Ostali međunarodni okviri za suradnju i suradnja s dionicima 12

3. Glavni izazovi u provedbi Uredbe o ribolovu NNN 13

3.1. Provedba unutar Unije 13

- Dijalozi s trećim zemljama 14
- Jačanje međunarodnog upravljanja u cilju rješavanja pitanja ribolova NNN 14
- Suradnja i koordinacija 15

4. Zaključci 15

1. Uvod

Kako je predviđeno člankom 55. stavkom 1. Uredbe, ovim se izvješćem Europski parlament i Vijeće obavješćuju o primjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008 o uspostavi sustava Zajednice sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje. U izvješću se uglavnom iznose informacije koje su države članice dostavile u obliku odgovora na upitnik koji su primile od Komisije[1] od zadnje komunikacije objavljene 1. listopada 2015.[2], ali i sve druge relevantne informacije koje je Komisija u danom razdoblju primila od dionika. U njemu se daje i pregled aktivnosti koje pridonose ostvarenju ciljeva Uredbe o ribolovu NNN. Na temelju toga u njemu se utvrđuju i glavni izazovi u pogledu provedbe.

Ribolov NNN i dalje je jedna od najvećih prijetnji održivom iskorištavanju ribolovnih resursa. Nažalost, dinamična, prilagodljiva i nezakonita narav ribolova NNN onemogućuje izravnu procjenu njegova utjecaja. Međutim, okvirni izračuni ukazuju na to da se u ribolovu NNN u svjetskim oceanima ulovi približno 11–26 milijuna tona ribe svake godine, što odgovara godišnjoj cijeni od 9–21 milijarde EUR[3].

U podcilju 14.4. UN-ova cilja održivog razvoja 14. „Život u vodi”, koji je 2015. donesen u okviru Programa održivog razvoja do 2030., Opća skupština Ujedinjenih naroda posebno potiče međunarodnu zajednicu da „djelotvorno regulira lov i prelov, nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov i štetnu ribolovnu praksu do 2020.”[4] Stoga se Unija izrazito zalaže za postizanje stalnog smanjenja ribolova NNN, a konačno i zaustavljanja te prakse.

U komunikaciji o europskom zelenom planu[5] pristup nulte tolerancije za ribolov NNN utvrđen je kao jedan od prioriteta. Taj je pristup i važan aspekt Strategije EU-a o bioraznolikosti do 2030.[6] te je iznimno važan za globalni prijelaz na održive prehrambene sustave, kako je navedeno u strategiji „od polja do stola”[7]. Njime se poziva na snažno djelovanje Unije u okviru vanjske dimenzije zajedničke ribarstvene politike, posebno djelovanjem na zaustavljanju ribolova NNN u okviru regionalnih organizacija za upravljanje ribarstvom (RFMO)[8], u kontekstu sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA), te dovršavanjem preispitivanja pravila kontrole Unije[9]. Nadalje, suzbijanje ribolova NNN u cijelom svijetu važan je element Zajedničke komunikacije o međunarodnom upravljanju

---

1 Informacije koje su države članice dostavile za razdoblje 2016.–2017. Takve se informacije dostavljaju svake dvije godine na temelju upitnika koji priprema Komisija.

2 COM(2015) 480 od 1. listopada 2015.

3 http://www.fao.org/3/a-i6069e.pdf

4 „Podcilj 14.4.: Do 2020. djelotvorno regulirati lov i prelov, nezakoniti, neprijavljeni i neregulirani ribolov i štetnu ribolovnu praksu te uspostaviti znanstveno utemeljene planove upravljanja radi što brže obnove ribljih stokova do razina koje mogu proizvesti najviši održivi prinos s obzirom na njihove biološke karakteristike.”
https://unstats.un.org/sdgs/metadata/?Text=&Goal=14&Target=14.4

5 COM(2019) 640 od 11. prosinca 2019.

6 COM(2020) 380 od 20. svibnja 2020.

7 COM(2020) 381 od 20. svibnja 2020.

8 Detaljan popis: http://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo/index_en.htm.

9 Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike.
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R1224

oceanima iz 2016.[10] Konačno, politika rada na zaustavljanju ribolova NNN relevantna je u kontekstu Unijina programa pomorske sigurnosti[11].

Unijin sustav za sprečavanje ribolova NNN, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje ugrađen je u međunarodno pravo u području ribarstva, a posebno u:

- Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora iz 1982. (UNCLOS),
- Sporazum Ujedinjenih naroda o ribljim stokovima iz 1995. (UNFSA), i
- Sporazum o promicanju usklađivanja ribarskih plovila na otvorenom moru s međunarodnim mjerama za očuvanje i gospodarenje iz 1993. (Sporazum o usklađivanju).

Ti se instrumenti tumače i potkrepljuju neobvezujućim instrumentima, kao što su oni koje je razvila Organizacija za hranu i poljoprivredu (FAO), posebno Kodeks odgovornog ribarstva iz 1995. i Međunarodni akcijski plan za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulirano ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje iz 2001. (IPOA-NNN), jedan od nekoliko međunarodnih akcijskih planova koji su doneseni u vezi s Kodeksom odgovornog ribarstva. Svi ti pravni instrumenti, i obvezujući i neobvezujući, zajedno čine niz mjera koje se međusobno jačaju i dopunjuju.

Osim toga, radi jačanja provedbe akcijskog plana za sprečavanje ribolova NNN FAO je 2009. donio Sporazum o mjerama države luke za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i neregulirano ribolova, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje[12] (PSMA), koji je stupio na snagu u lipnju 2016.[13] PSMA je prvi i jedini pravno obvezujući globalni instrument koji se izravno bavi ribolovom NNN kao svojim glavnim ciljem. Iako se njime ne stvaraju novi međunarodni alati za suzbijanje ribolova NNN, određuju se minimalni standardi za izvršavanje nadležnosti države luke u kontekstu ribolova NNN. Drugi relevantni doprinosi FAO-a posljednjih godina uključuju dobrovoljne smjernice za učinkovitost države zastave iz 2014. i dobrovoljne smjernice FAO-a za programe dokumentiranja ulova iz 2017. Unija je dala znatan doprinos tim inicijativama koje pomažu u dodatnom jačanju međunarodnog prava u području ribarstva i pružaju važne smjernice za suzbijanje ribolova NNN.

Jedinstveni pristup Unije u suzbijanju ribolova NNN temelji se na Uredbi (EZ) 1005/2008. Donošenjem i provedbom te uredbe Unija je prva uspostavila sveobuhvatni okvir za suzbijanje ribolova NNN, kojim se ostvaruje namjera uspostavljanja ravnopravnih uvjeta u sektoru ribarstva na globalnoj razini.

Uredbom se određuje da sve države (države članice i treće zemlje), imaju odgovornost ispunjavanja svojih međunarodnih obveza kao države zastave, države luke, obalne države ili države trgovine. Pokazao se transparentnim i nediskriminirajućim instrumentom koji se primjenjuje na sva plovila koja sudjeluju u gospodarskom iskorištavanju ribolovnih resursa namijenjenih za tržište Unije i na sve građane Unije koji se bave ribolovnim aktivnostima pod bilo kojom zastavom.

---

[10] Unija je aktivna članica pet RFMO-a koji se bave tunom, 12 RFMO-a koji se ne bave tunom i drugih organizacija za ribarstvo. Potpuni popis: https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/rfmo_en.

[11] https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime-security_en

[12] http://www.fao.org/port-state-measures/en/

[13] Unija je odobrila sporazum Odlukom Vijeća 2011/443/EU od 20. lipnja 2011.

Deset godina nakon što je Uredba o ribolovu NNN stupila na snagu, Unija se smatra važnim akterom u suzbijanju ribolova NNN u cijelom svijetu. Ustrajnost u rješavanju problema ribolova NNN dodatno će učvrstiti ulogu Unije u tom području.

2. Trenutačno stanje – napredak od komunikacije iz 2015.

U komunikaciji iz 2015. spominje se daljnji rad na poboljšanju uspostavljenog sustava i, ako je moguće, na pojednostavnjenju i modernizaciji provedbe Uredbe o ribolovu NNN, posebno prijelazom s papirnatog programa certificiranja ulova na elektronički. Komisija je najavila da će nastaviti surađivati s trećim zemljama putem dijaloga te mogućnost da trećim zemljama ponudi tehničku i razvojnu pomoć u rješavanju njihovih problema s ribolovom NNN.

Uredbom o ribolovu NNN predviđena su četiri međusobno povezana područja djelovanja:

- Unijin program certificiranja ulova,
- sustav uzajamne pomoći među državama članicama,
- postupak suradnje s trećim zemljama, i
- popisivanje plovila NNN.

Svi ti alati pokazali su se djelotvornima u suzbijanju ribolova NNN u posljednjih pet godina.

Od posljednje komunikacije zabilježeni su brojni konkretni rezultati. U ovom izvješću iznose se najvažnija postignuća u okviru Uredbe o ribolovu NNN u razdoblju 2015.–2019.

2.1. Suradnja s državama članicama

➢ Države članice i njihova odgovornost kao država zastave

Unija je konsolidirala svoje aktivnosti u pogledu odgovornosti država članica kao država zastave tako što je donijela nove mjere za djelotvornije upravljanje aktivnostima svojih flota izvan voda Unije (Uredba o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama)[14]. Sve ribolovne aktivnosti plovila Unije koje se obavljaju izvan voda Unije ili koje su dio djelokruga RFMO-a moraju imati posebno odobrenje za ribolov države članice zastave, koja je ujedno odgovorna i za ispravno upravljanje tim odobrenjima za ribolov[15]. Komisija ta odobrenja prosljeđuje relevantnim RFMO-ima i trećim zemljama ako su ispunjeni relevantni uvjeti i kriteriji prihvatljivosti. Osim toga, čak i izvan voda Unije plovila Unije podliježu pravilima kontrole Unije[16] i onima utvrđenima Uredbom o ribolovu NNN.

Nakon procjene trenutačnog sustava kontrole ribarstva Komisija je odlučila pokrenuti njegovo preispitivanje. Prijedlog Komisije o njegovu preispitivanju donesen je

[14] Uredba (EU) 2017/2403 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1006/2008. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R2403

[15] Vrijednosti iz lipnja 2019. (isključujući područje nadležnosti Opće komisije za ribarstvo Sredozemlja, GFCM): 5 843 ribarskih plovila kojima odgovara 8 818 odobrenja za ribolov.

[16] Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Zajednice za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009R1224

30. svibnja 2018.[17] Komisija je predložila izmjene Uredbe o kontroli te ciljane izmjene Uredbe o ribolovu NNN i Uredbe o osnivanju EFCA-e. Sveobuhvatni je cilj preispitivanja modernizacija, jačanje i pojednostavnjenje Unijina sustava kontrole ribarstva i postizanje ravnopravnijih uvjeta u kontrolama ribarstva. Točnije, u prijedlogu se objašnjavaju, jačaju i usklađuju odredbe o izvršenju, posebno u pogledu mjera i sankcija za teške prekršaje. Njegovi ciljevi obuhvaćaju:

- stvaranje pouzdanijeg i cjelovitijeg sustava podataka u ribarstvu, koji će se primjenjivati na sva ribarska plovila Unije i koji će uključivati u potpunosti digitalizirano izvješćivanje o ulovu[18],
- širenje elektroničkog sustava za praćenje na sva plovila, uključujući mala plovila,
- uvođenje novih postupaka vaganja za sve proizvode ribarstva,
- poboljšanje pravila za registraciju ulova za rekreacijski ribolov,
- poboljšanje sljedivosti proizvoda ribarstva i akvakulture iz uvoza i iz Unije, i
- poboljšanje pravila za ribolovne alate.

➢ Države članice i njihova odgovornost kao obalnih država

Ista pravila kontrole koja se primjenjuju na plovila Unije primjenjuju se i na plovila trećih zemalja koja obavljaju ribolov u vodama Unije, osim ako s dotičnom trećom zemljom nije dogovoreno drukčije.

Komisija održava blisku suradnju s državama članicama u svrhu sprečavanja, odvraćanja i otkrivanja svake aktivnosti ribolova NNN. Isto tako potiče države članice da prijave svaku sumnju na ribolov NNN kojim se u njihovim vodama bave plovila trećih zemalja[19] i da primjenjuju sustav uzajamne pomoći kako nezakonito ulovljena riba ne bi završila na tržištu Unije. Komisija potiče i redovnu suradnju država članica i trećih zemalja.

➢ Države članice i njihova odgovornost kao država luke

Uredbom o kontroli predviđen je odgovarajući okvir za kontrolu u lukama, uključujući inspekcijske preglede u luci ili pri iskrcaju. Uredbom o ribolovu NNN nadopunjeno je navedeno i omogućen je djelotvoran sustav inspekcijskih pregleda u luci za ribarska plovila treće zemlje koja pristaju u lukama država članica.

U izvješćima koja dostavljaju Komisiji države članice navode informacije o rezultatima inspekcijskih pregleda u luci te pri izravnim iskrcajima i prekrcajima proizvoda ribarstva ribarskih plovila trećih zemalja[20].

U razdoblju 2016.–2017. u lukama Unije iskrcaj je obavilo oko 4 349 plovila trećih zemalja, a države članice Unije provele su 635 inspekcijskih pregleda tih plovila.

---

17 COM (2018) 368 final od 30. svibnja 2018.

18 Uključujući plovila duljine manje od 12 metara.

19 Države članice izvijestile su o 36 uočavanja stranih ribarskih plovila u razdoblju od 2016. do 2017. Informacije se temelje na izvješćima država članica u razdoblju 2016.–2017. u skladu s člankom 55. stavkom 1.

20 Na temelju članka 55. stavka 1. Uredbe o ribolovu NNN.

➢ Države članice i njihova odgovornost kao država trgovine: program certificiranja ulova

Kao jedno od najvećih svjetskih tržišta za proizvode ribarstva Unija ima odgovornost osigurati da proizvodi ribarstva koji potječu iz ribolova NNN ne dospiju na njezino tržište.

Program certificiranja ulova koji je uveden Uredbom o ribolovu NNN pokazao se djelotvornim u osiguravanju da tako ulovljena riba ne dospije na tržište Unije.

Više od 92 zemlje izvijestile su Komisiju o tijelima koja u svakoj zemlji imaju ovlasti potvrditi istinitost podataka sadržanih u certifikatima o ulovu koji su izdani za proizvode izvezene na tržište Unije (dalje u tekstu „nadležna tijela"). U prosjeku nadležna tijela država članica prime oko 200 000 certifikata o ulovu i 25 000 izjava o preradi za izvoz svake godine[21]. U razdoblju 2016.–2019. broj odbijenih uvoza proizvoda ribarstva na tržište Unije u skladu s programom certificiranja ulova u kontekstu ribolova NNN nastavio je opadati.

Kako je predviđeno u komunikaciji iz 2015., Komisija je u svibnju 2019. pokrenula[22] informatički sustav pod nazivom CATCH koji je osmišljen radi digitalizacije certifikata o ulovu i povezanih postupaka za njihovu upotrebu pri uvozu. Sustav CATCH namijenjen je razvoju internetske aplikacije za podršku u upravljanju službenim dokumentima i za automatizaciju povezanih postupaka, kako je navedeno u Uredbi o ribolovu NNN. Konačna je svrha takvog sustava na razini Unije olakšati i uskladiti postupke provjere koje provode nadležna tijela država članica i pomoći u osiguravanju ravnopravnih uvjeta za uvoznike iz Unije.

Razvoj sustava CATCH usklađen je s dobrovoljnim smjernicama FAO-a o programima dokumentiranja ulova[23] iz 2017. CATCH je razvijen na platformi TRACES, koja već ima 30 000 korisnika iz 80 zemalja u cijelom svijetu. Platformom TRACES koriste se tijela država članica i uvoznici Unije od 2005. za provjere koje uključuju sanitarne zahtjeve za trgovinu životinjama, hranom, hranom za životinje i biljkama te za njihov uvoz unutar Unije; sad se upotrebljava i za provjeru certifikata o ulovu. Komisijin prijedlog o preispitivanju Uredbe o kontroli uključuje pravne odredbe o primjeni sustava CATCH. Obvezna primjena sustava CATCH ovisi o dovršenju preispitivanja sustava kontrole ribarstva koje je u tijeku te o njegovu stupanju na snagu. Do tada će ga zemlje Unije i njihovi nacionalni subjekti primjenjivati na dobrovoljnoj osnovi[24].

Komisija je trenutačno usredotočena na rad UN/CEFACT-a (Centar Ujedinjenih naroda za olakšavanje trgovine i elektroničko poslovanje) radi istraživanja moguće upotrebe formata FLUX, kojim bi se osigurala interoperabilnost informatičkih okruženja trećih zemalja sa sustavom CATCH za potrebe provjere proizvoda ribarstva. Radi se i na uspostavljanju elektroničkog sustava za razmjenu certifikata (EU CSW-CERTEX[25]) za

[21] Procjena Komisije na temelju obavijesti država članica iz članka 18. stavka 5. Uredbe o ribolovu NNN.

[22] U prosjeku se svake godine za razvoj sustava CATCH dodjeljuje 350 000 EUR.

[23] http://www.fao.org/iuu-fishing/international-framework/voluntary-guidelines-for-catch-documentation-schemes/en/

[24] Više informacija o sustavu: https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/catch-it-system_en.pdf.

[25] https://ec.europa.eu/taxation_customs/general-information-customs/electronic-customs/eu-single-window-environment-for-customs_en

sve carinske službe Unije u okviru inicijative za „jedinstveno sučelje EU-a za carinu”. Sustav CATCH trebao bi postati dijelom sustava EU CSW-CERTEX.

- Upotreba sustava uzajamne pomoći između država članica i Komisije te s trećim zemljama

Sustav uzajamne pomoći uveden člankom 51. Uredbe o ribolovu NNN pokazao se vrijednim u pomoći državama članicama s provedbom Uredbe o ribolovu NNN. Sve države članice imenovale su jedinstvene časnike za vezu za područje ribolova NNN koji se bave tom zadaćom.

Taj sustav olakšava suradnju država članica i Komisije te suradnju s trećim zemljama, što je ključno da bi se osiguralo pravilno istraživanje i sankcioniranje ribolova NNN. Sustav je olakšao postojeću razmjenu informacija o upozorenjima, obavještajnih informacija te rezultata istraga koje se provode ako postoje naznake aktivnosti ribolova NNN.

Od 2015. Komisija je jedinstvenim časnicima za vezu država članica poslala više od 170 upozorenja kako bi usmjeravala provjere koje ti časnici provode u rizičnim situacijama i zatražila istrage navodnih aktivnosti ribolova NNN i teških prekršaja. Države članice se redovito pozivaju na odredbe Uredbe o ribolovu NNN koje se tiču uzajamne pomoći u cilju međusobne suradnje i suradnje s administrativnim tijelima trećih zemalja. Općenito govoreći, to je poboljšalo provedbu Uredbe o ribolovu NNN. Aktivna upotreba uzajamne pomoći pokazala se djelotvornom u zaustavljanju uvoza proizvoda ribarstva koji potječu iz ribolova NNN, posebno iz Afričkog roga, u vrijednosti od više milijuna eura, na tržište Unije.

2.2. Suradnja s trećim zemljama

Komisija je od 2015. nastavila komunicirati s nekoliko trećih zemlja i pružati im pomoć u pogledu provedbe temeljnih reformi njihovih ribarstvenih politika. Takve su reforme dovele do preispitivanja nacionalnog zakonodavstva i njegove prilagodbe u pogledu međunarodnih obveza, jačih administrativnih struktura, i poboljšanog sustava praćenja, kontrole i nadzora. U okviru SFPA-a koje Unija sklapa s trećim zemljama ojačano je upravljanje i povećani su kapaciteti trećih zemalja za primjenu alata za suzbijanje ribolova NNN. Posebne su mjere primijenjene upotrebom komponente sektorske potpore u okviru SFPA-a.

Općenito govoreći, treće zemlje zauzele su aktivan stav u pogledu problema ribolova NNN i pokazale su volju za snažnijim djelovanjem. Time su pokazale veliku odgovornost za reforme kojima se postigla usklađenost njihovih sustava kontrole ribarstva s međunarodnim standardima. Međutim, iskustvo je pokazalo da se samo snažnom i ustrajnom političkom voljom mogu postići dugotrajni rezultati u obliku stabilne usklađenosti ribarstva.

- Uspostavljanje ravnopravnih uvjeta putem dijaloga

Bilateralni dijalozi s trećim zemljama o ribolovu NNN i dalje su okosnica suradnje u okviru Uredbe o ribolovu NNN.

Komisijino pokretanje dijaloga ovisi o nizu pokazatelja kojima se utvrđuje učinkovitost mjera koje su pojedine zemlje poduzele u suzbijanju ribolova NNN.

Pri toj se procjeni uzima u obzir djeluju li treće zemlje kao države zastave, države luke, obalne države ili države trgovine. Relevantni pokazatelji uključuju usklađenost s međunarodnim pravnim instrumentima, provedbu dobrovoljnih smjernica, djelotvornu provedbu mjera RFMO-a, politiku upravljanja flotom, očuvanje, upravljanje i kontrolu voda pod nacionalnom jurisdikcijom, propise o izvršenju i razmjer ribarske proizvodnje (stokovi, flote) ili trgovinskih tokova. U procjeni se uzimaju u obzir i informacije o dosadašnjoj povezanosti zemlje s ribolovom NNN, uz poseban naglasak na specifična ograničenja s kojima se suočavaju zemlje u razvoju, ako je relevantno.

Od stupanja na snagu Uredbe o ribolovu NNN Komisija je pokrenula dijaloge ili druge oblike suradnje s više od 60 zemalja. U kontekstu 26 dijaloga održanih od 2012.[26], uz aktivnu Komisijinu podršku, 15 je partnera uspješno provelo reformu svojih sustava za upravljanje ribarstvom te uskladilo svoje pravne okvire s međunarodnim obvezama koje imaju kao države zastave, države luke i države trgovine.

Međutim, u drugim slučajevima neslužbeni dijalozi nisu bili dovoljno odvraćajući kako bi natjerali treće zemlje da riješe utvrđene nedostatke.

Uredbom o ribolovu NNN uveden je sad već poznati sustav „izdavanja kartona”[27], kojim se Komisiju ovlašćuje da obavijesti treću zemlju o mogućnosti da bude utvrđena kao nekooperativna zemlja u suzbijanju ribolova NNN (postupak prethodnog utvrđivanja, „žuti karton”). Komisija pokreće službeni dijalog s prethodno utvrđenom zemljom i uspostavlja suradnju na temelju akcijskog plana.

Od kraja 2015. sedam je „žutih kartona” uspješno ukinuto jer su postignute važne reforme u sektoru ribarstva dotične zemlje. Tijekom istog razdoblja izdano je devet „žutih kartona”, čime su formalizirani dijalozi o rješavanju utvrđenih nedostataka[28].

Ako prethodno utvrđena zemlja ne uspije riješiti utvrđene probleme, zanemarujući pritom svoje međunarodne obveze, Komisija tu zemlju utvrđuje kao nekooperativnu zemlju u suzbijanju ribolova NNN (postupak utvrđivanja, „crveni karton”).

Iako prethodno utvrđivanje ne podrazumijeva sankcije, postupak utvrđivanja ima znatne posljedice, uključujući zabranu trgovanja. Države članice dužne su odbiti uvoz divljih proizvoda morskog ribarstva koje su ulovila plovila koja plove pod zastavom dotične treće zemlje.

Nakon utvrđivanja Komisija predlaže Vijeću da se zemlja stavi na popis nekooperativnih trećih zemalja („postupak stavljanja na popis”).

„Stavljanje na popis” podrazumijeva mjere koje nadilaze zabranu uvoza, kao što je:

- zabrana kupnje ribarskog plovila od dotične zemlje,

[26] Članci 31. i 32. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1005/2008.

[27] https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/illegal-fishing-overview-of-existing-procedures-third-countries_en.pdf

[28] *Ibid.*

- zabrana da takve zemlje zastavu ribarskog plovila zamijene zastavom države članice,
- zabrana sporazuma zakupu plovila,
- zabrana izvoza ribarskih plovila Unije,
- zabrana privatnih sporazuma o trgovini s državljanima Unije,
- zabrana zajedničkih ribolovnih operacija s Unijom,
- mogući otkaz stalnih bilateralnih sporazuma odnosno sporazuma o partnerstvu u ribarstvu, i/ili
- prekid pregovora o sklapanju bilateralnih sporazuma odnosno sporazuma o partnerstvu u ribarstvu.

Od kraja 2015. jedan je „crveni karton" uspješno ukinut te je dotična zemlja uklonjena s popisa jer su u njoj postignute važne reforme. Tijekom istog razdoblja izdana su dva „crvena kartona", čime su formalizirani dijalozi o najvažnijim utvrđenim nedostacima, dok je Vijeće naknadno dotične zemlje uvrstilo na popis[29]. U jednom je slučaju bilo potrebno otkazati sporazum o partnerstvu u održivom ribarstvu na temelju članka 38. Uredbe o ribolovu NNN.

Suradnjom s trećim zemljama putem dijaloga ostvaruju se konkretni rezultati i bolje upravljanje, posebno:

- revidirano zakonodavstvo,
- nacionalni akcijski planovi u skladu s akcijskim planom FAO-a za sprečavanje ribolova NNN,
- strože sankcije,
- bolja suradnja, koordinacija i mobilizacija različitih relevantnih tijela, i
- politička predanost suzbijanju ribolova NNN na najvišoj razini.

Postupak dijaloga zemljama pruža okvir za jačanje sustava praćenja, kontrole i nadzora poboljšanim praćenjem ribolovnih aktivnosti, uključujući obvezni sustav praćenja plovila (VMS, engl. *vessel monitoring system*) iz nacionalne flote i flote za ribolov na otvorenome moru te jačanje inspekcijskih pregleda i kontrola. Međutim, sudeći prema nedavno izdanim „žutim kartonima", manjak angažmana može brzo dovesti do pogoršanja okvira uspostavljenih za suzbijanje ribolova NNN te do izdavanja „crvenog kartona".

➢ Izgradnja mreže saveznika

Suzbijanje ribolova NNN zahtijeva koordinirano djelovanje. Nijedna zemlja ne može postići uspjeh samostalnim djelovanjem. Iskustvo je pokazalo da je suzbijanje ribolova NNN znatno djelotvornije ako zemlje ne djeluju izolirano, već postoje sinergije na regionalnoj razini. Kad zemlja postroži svoj sustav kontrola u pogledu ribolova NNN, postoji rizik da će se kršitelji pravila preseliti u druge zemlje s manje strožim propisima i kontrolama.

Stoga uspjeh počiva u uključivanju što više zemalja u dosljedan proaktivan i oprezan pristup suzbijanju ribolova NNN na međunarodnoj razini. S velikim ribolovnim zemljama

[29] *Ibid.*

osnovano je više bilateralnih radnih skupina za ribolov NNN. One služe kao platforme za redovni dijalog i naknadno relevantno djelovanje u suzbijanju ribolova NNN.

U skladu s vanjskom dimenzijom zajedničke ribarstvene politike Unija[30] promiče djelovanje u okviru RFMO-a na temelju načela i standarda Unije. Unija u suradnji s drugim zemljama aktivno podržava napore uložene u poticanje mjera protiv ribolova NNN u okviru RFMO-a, uključujući sinkronizaciju popisa plovila NNN među RFMO-ima, i uvođenje odredaba kojima se sankcioniraju građani uključeni u ribolov NNN.

Komisija podržava razne regionalne inicijative, kao što je stvaranje mreže za ribolov NNN u Udruženju država jugoistočne Azije (ASEAN), odnosno operativne platforme za dijeljenje informacija u stvarnom vremenu kojima se na praktičan način podržavaju svakodnevne aktivnosti članova ASEAN-a. Regionalni projekti izgradnje kapaciteta za podršku razvoju i upravljanju ribarstvom, uključujući jačanje kapaciteta za suzbijanje ribolova NNN, dodatno podržavaju suradnju s regionalnim i podregionalnim tijelima.

- Promicanje programa certificiranja ulova

Važan dio dijaloga s trećim zemljama usmjeren je na njihove sustave sljedivosti uvoza i izvoza. Treće zemlje dužne su dokazati svoju sposobnost izdavanja pouzdanih certifikata o ulovu. U skladu s dobrovoljnim smjernicama FAO-a o programima dokumentiranja ulova, Komisija izdaje preporuke za poboljšanje i u određenim slučajevima pruža osposobljavanje na licu mjesta o potvrđivanju certifikata Unije o ulovu i provedbi povezanih provjera.

- Poticanje provedbe sporazuma o mjerama države luke (PSMA)

PSMA je stupio na snagu 5. lipnja 2016. Unija je odobrila sporazum Odlukom Vijeća od 20. lipnja 2011.[31]

PSMA je prvi obvezujući međunarodni sporazum koji je posebno usmjeren na ribolov NNN. Njegov je cilj sprečavanje ribolova NNN, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje tako da se plovilima koja se upotrebljavaju za aktivnosti ribolova NNN onemogući upotreba luka i iskrcavanje ulova. Stoga se PSMA-om smanjuje motivacija takvih plovila da nastave s radom, onemogućujući pritom da proizvodi ribarstva koji potječu iz ribolova NNN dospiju na nacionalna i međunarodna tržišta.

Broj stranaka PSMA-a premašio je 65, što je zavidan uspjeh. Nekoliko novih stranaka pristupilo je PSMA-u i ratificiralo ga (djelomično zahvaljujući njihovim dijalozima o ribolovu NNN s Unijom) te provelo reforme pravnih sustava u pogledu ribarstva.

Međutim, ratifikacija je tek prvi korak u praktičnoj provedbi tog sporazuma. PSMA-om su predviđeni i mehanizmi financiranja za zemlje u razvoju, uz tehničku pomoć i razvoj kapaciteta u okviru FAO-ova Globalnog programa za razvoj kapaciteta. Unija i Komisija pružaju financiranje kao podršku tom programu.

[30] Uniju zastupa Europska komisija.

[31] Odluka Vijeća od 20. lipnja 2011. o odobrenju, u ime Europske unije, Sporazuma o mjerama države luke za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (2011/443/EU).

➢ Utjecaj dijaloga o ribolovu NNN na zemlje obuhvaćene SFPA-ima

Postoji jasna poveznica između uloge Unijinih sporazuma o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA)[32] s partnerskim zemljama i njezina suzbijanja ribolova NNN. Trenutačno je sklopljeno 20 SFPA-a s partnerskim zemljama u Atlantskom, Indijskom i Pacifičkom oceanu, od kojih 13 ima aktivne protokole kojima se dopuštaju ribolovne aktivnosti.

SFPA-ima se podržavaju ciljevi politike u pogledu ribolova NNN primjenom alata kao što su programi za izgradnju kapaciteta i osposobljavanje te jačanjem sustava praćenja, kontrole i nadzora, uključujući elektroničke sustave za izvješćivanje itd. Sve to pozitivno utječe na suzbijanje ribolova NNN.

Radi postizanja usklađenosti vanjske dimenzije zajedničke ribarstvene politike Komisija predlaže da se svaki stalni bilateralni sporazum u ribarstvu ili sporazum o partnerstvu u ribarstvu otkaže ako treća zemlja ne uspije ispuniti svoje obveze u suzbijanju ribolova NNN, kako je utvrđeno člankom 38. Uredbe o ribolovu NNN.

Iako utvrđivanje treće zemlje kao nekooperativne zemlje u suzbijanju ribolova NNN (izdavanje „crvenog kartona") dovodi do prestanka SFPA-a koji je na snazi, Komisija se, na vlastitu inicijativu, suzdržava od obnove protokola SFPA-a sa zemljama koje nisu riješile nedostatke utvrđene pri izdavanju „žutog kartona".

➢ Podrška trećim zemljama

Dijalozi o ribolovu NNN često su popraćeni programima potpore iz različitih izvora.

U bliskoj suradnji s FAO-om i Svjetskom bankom Unija promiče koordinaciju među pružateljima potpore kako bi se osiguralo da se potpora usmjeri na utvrđene potrebe. Time bi se trebalo izbjeći i udvostručavanje potpora.

Unija i Komisija omogućuju financiranje u okviru FAO-ova Globalnog programa za razvoj kapaciteta. Taj je program osmišljen kako bi se zemljama u razvoju pomoglo u provedbi PSMA-a pružanjem tehničke pomoći i razvojem kapaciteta. Nadalje, Komisija je odazivajući se na posebne zahtjeve, često u suradnji s Europskom agencijom za kontrolu ribarstva (EFCA), organizirala za određene treće zemlje prilagođene obuke za jačanje kapaciteta u području certificiranja ulova te instrumenata i politike praćenja, kontrole i nadzora.

Radi poboljšanja provjera informacija u certifikatima o ulovu Komisija je od 2016. olakšala EFCA-i i Europskoj agenciji za pomorsku sigurnost (EMSA) razvoj novih funkcionalnosti elektroničkih alata za nadzor (Integrirane pomorske usluge EFCA-e). Tim se funkcionalnostima nastoji pomoći u odvraćanju od ribolova NNN i povećati odvraćajući učinak u cijelom svijetu (npr. uz obale zapadne Afrike te na područjima sjevernog Atlantika i Arktika). Komisija je EFCA-i pomogla i u poduzimanju raznih mjera izgradnje kapaciteta za ribarske inspektore u trećim zemljama.

Unija osigurava Africi i regiji Pacifičkog i Indijskog oceana namjensko razvojno financiranje u cilju podržavanja razvoja i upravljanja održivim ribarstvom. To uključuje

[32] https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/international/agreements_en

mjere za pomoć u jačanju njihovih kapaciteta za suzbijanje ribolova NNN. Točnije, Unija je osigurala:

- 35 milijuna EUR za pacifičke države AKP-a u okviru programa partnerstva u pomorstvu između pacifičkih zemalja i Europske unije (PEUMP)[33],
- 15 milijuna EUR za zapadnu Afriku u okviru programa za poboljšano upravljanje regionalnim ribarstvom u zapadnoj Africi (PESCAO)[34], i
- 28 milijuna EUR za regiju Indijskog oceana u okviru programa ECOFISH[35].

Kad je riječ o PEUMP-u, proračun predviđen za mjere za suzbijanje ribolova NNN iznosi 3,9 milijuna EUR. Dotične mjere osmišljene su za unapređenje praćenja, kontrole i nadzora oceanskog i priobalnog ribarstva, te zakonodavstva, pristupa informacijama (transparentnost) i djelotvornog upravljanja pomorskim područjem.

Kad je riječ o PESCAO-u, planirani iznos za mjere i projekte povezane s ribolovom NNN iznosi 7,9 milijuna EUR. Mjere u okviru tog projekta uključuju tehničku pomoć koju EFCA koordinirano pruža Komisiji za ribarstvo na podregionalnoj razini (SRFC), Odboru za ribarstvo zapadnog središnjeg Gvinejskog zaljeva (FCWC) i njihovim zemljama članicama, na temelju iskustva stečenog u kontekstu Unije. Točnije, EFCA je 2019. u regiji organizirala pet tečajeva osposobljavanja o praćenju, kontroli i nadzoru ribarstva te o inspekcijskim pregledima i upotrebi sustava VMS, automatskih identifikacijskih sustava (AIS), radijske komunikacije i satelitskih snimaka. U jednoj je zemlji pružila pomoć u preispitivanju zakonodavstva o ribarstvu, a u drugoj pomoć u donošenju nacionalnih akcijskih planova za sprečavanje ribolova NNN. U okviru PESCAO-a, SRFC je 2019. organizirao tri zajedničke kontrolne kampanje, uz sudjelovanje najmanje tri zemlje članice i podršku EFCA-e i francuske mornarice. Te su kampanje dovele do 157 inspekcijskih pregleda. PESCAO će podržati uvođenje regionalnih sustava VMS u dvije podregije, čime će se znatno povećati njihovi kapaciteti za suzbijanje ribolova NNN.

Program ECOFISH uključuje poseban stup za jačanje kapaciteta za suzbijanje ribolova NNN u zapadnom Indijskom oceanu. Za projekte osmišljene uglavnom za osposobljavanje inspektora u ribarstvu, omogućivanje sudjelovanja u zajedničkim ophodnjama i olakšavanje upotrebe i razmjene podataka iz VMS-a na regionalnoj razini[36] predviđena su 4,4 milijuna EUR.

Unija je podržala partnerske zemlje i u osiguravanju ispravne provedbe programa certificiranja ulova organiziranjem radionica u okviru radnih skupina za ribolov NNN s velikim ribolovnim zemljama izvan Unije.

2.3. Ostali međunarodni okviri za suradnju i suradnja s dionicima

Posljednjih je godina razina svijesti o važnosti suzbijanja ribolova NNN znatno porasla u cijelom svijetu. Ribolov NNN postao je učestala tema na forumima kao što su G20, G7 i gospodarski forum u Davosu.

---

[33] Financirano u okviru 11. europskog razvojnog fonda (ERF). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A32015R0322.

[34] *Ibid*.

[35] *Ibid*.

[36] Prilog 2. Odluci Komisije o godišnjem programu djelovanja za 2018. u korist istočne i južne Afrike te regije Indijskog oceana financirat će se u okviru 11. europskog razvojnog fonda.

Komisija je suradnju i koordinaciju s međunarodnim partnerima kao što su Svjetska banka, FAO, Interpol i Ured Ujedinjenih naroda za droge i kriminal (UNODC) podigla na novu razinu kako bi osigurala međusobnu dosljednost poduzetih mjera te stvorila sinergije u suradnji Unije s određenim trećim zemljama.

Strukturirana suradnja s pomorskim snagama pod vodstvom Unije (EU NAVFOR)[37] unaprijedila je identifikaciju ribolova NNN uz obale Afričkog roga. Koordinacija s mjerama poduzetima u okviru Programa pomorske sigurnosti Unije korisna je i za strukturirane odgovore na moguće prijetnje koje uključuju ribolov NNN i povezani kriminal na moru.

Savjetodavna vijeća za tržišta i za otvoreno more jedan su od foruma za postojeću suradnju i razmjenu s dionicima. Komisija prima i upozorenja i podatke od nevladinih organizacija (NVO) o pretpostavljenim aktivnostima ribolova NNN u različitim dijelovima svijeta. Komisija nastoji održavati redovit dijalog s NVO-ima u pogledu pitanja povezanih s ribolovom NNN.

NVO-i imaju važnu ulogu u suzbijanju ribolova NNN. Oni provode razne inicijative kako bi se zemljama koje sudjeluju u dijalozima o ribolovu NNN pružila pomoć u provedbi potrebnih prilagodbi. Pomažu, primjerice, u utvrđivanju izazova i mogućih rješenja. Njihovo djelovanje presudno utječe na ponašanje subjekata i odabire potrošača. Nadalje, NVO-i dostavljaju korisne informacije o pretpostavljenim aktivnostima ribolova NNN, koje Komisija prema potrebi prati.

3. Glavni izazovi u provedbi Uredbe o ribolovu NNN

3.1. Provedba unutar Unije

Sve dok su u državama članicama zastave na snazi različite mjere i sankcije za teške prekršaje i dok se pravila izvršenja tumače na različite načine, u Uniji nije moguće ostvariti potpuno ravnopravne uvjete. U cilju rješavanja tog pitanja u Komisijinom se prijedlogu preispitivanja sustava kontrole ribarstva Unije nastoji pojasniti, ojačati i uskladiti odredbe o izvršenju koje su trenutačno utvrđene Uredbom o kontroli i Uredbom o ribolovu NNN. Bit će važno postići sporazum suzakonodavaca kojim će se štititi taj cilj.

Tim se preispitivanjem treba uspostaviti i pravna osnova za obveznu upotrebu digitalnih certifikata o ulovu (CATCH) kako bi se maksimalno povećala učinkovitost programa. S tehničke razine, mora se osigurati interoperabilnost tog sustava s drugim informatičkim okruženjima unutar Unije (npr. s CERTEX-om, programom za razmjenu elektroničkih certifikata među svim carinskim administracijama Unije) te s informatičkim okruženjima sustava kontrole ribarstva trećih zemalja, po mogućnosti na temelju jedinstvenog

[37] Na temelju informacija koje dostavi EU NAVFOR Komisija analizira i prosljeđuje Komisiji za tunu u Indijskom oceanu informacije o uočavanju i zračne snimke plovila koja se možda bave ribolovnim aktivnostima i njima srodnim aktivnostima, posebno aktivnostima koje bi se mogle smatrati kršenjem primjenjivih pravila očuvanja i upravljanja.

rješenja[38]. CERTEX bi mogao pomoći u olakšavanju međuagencijske suradnje i provjere uvoza.

- Dijalozi s trećim zemljama

Glavni je izazov, na koji se često nailazi u provedbi Uredbe o ribolovu NNN u trećim zemljama, stjecanje dovoljno političke volje za preispitivanje pravnih okvira i njihovo usklađivanje s relevantnim međunarodnim obvezama. U tom je kontekstu ključno utvrditi odvraćajuće, razmjerne i hitne mjere i sankcije kojima će se osigurati da prekršitelji ne ostvaruju profit na temelju ribolova NNN.

Nakon uspostave pravnog okvira, glavni je izazov njegova djelotvorna i proaktivna provedba. Za to su potrebni vrijeme, resursi, volja, vještine i stručno znanje. Stoga se javlja potreba za tehničkom pomoći i financijskom podrškom koje pružaju specijalizirane agencije. Financiranje takve izgradnje kapaciteta trebalo bi biti koordinirano da bi se izbjeglo nepotrebno udvostručavanje napora. Iskustvo u tom pogledu pokazuje da državni odvjetnici, suci i drugo pravno osoblje trebaju unaprijediti znanje o posebnim značajkama zakonodavstva o ribarstvu i o povezanim obvezama praćenja, kontrole i nadzora. Izgradnja kapaciteta koju osiguravaju specijalizirane agencije organizacija Ujedinjenih naroda kao što su FAO, UNODC i INTERPOL pruža jedinstvenu mogućnost da se prekršiteljima oduzmu pogodnosti njihovih nezakonitih aktivnosti.

Dodatan je izazov, koji se odnosi na dulje vremensko razdoblje, sprečavanje ponavljanja prekršaja. U tom je slučaju glavni izazov održavanje potrebne političke volje.

- Jačanje međunarodnog upravljanja u cilju rješavanja pitanja ribolova NNN

Tijekom sljedećih nekoliko godina jedan od glavnih izazova bit će dosljedna ratifikacija i djelotvorna i potpuna provedba PSMA-a svih stranaka. Unija će biti domaćin trećeg sastanka stranaka u okviru PSMA-a u Bruxellesu. Taj iznimno važan multilateralni sastanak bit će prilika za prvo preispitivanje i procjenu učinkovitosti sporazuma. Tom će prigodom FAO predstaviti i trenutačno stanje razvoja Globalnog sustava za razmjenu podataka (GIES), kojim će se olakšati razmjena podataka o odbijanju upotrebe luke i rezultata inspekcijskih pregleda među strankama sporazuma. Informatički razvoj ponovno će biti prilika, a ujedno i izazov u pogledu interoperabilnosti s drugim informatičkim okvirima.

U kontekstu RFMO-a izazov je postići konsenzus o mjerama suzbijanja ribolova NNN među ugovornim strankama, posebno u pogledu sinkroniziranja popisa plovila NNN među RFMO-ima, uvođenja sankcija za pojedince uključene u ribolov NNN i transparentnijih pravila o stvarnim korisnicima plovila.

Velik su izazov i države zastave koje svoje zastave „prodaju" subjektima trećih zemalja. Te zemlje, čije se zastave često nazivaju „zastavama pogodnosti", u većini slučajeva nemaju jurisdikciju i ne provode djelotvornu kontrolu nad plovilima koja su registrirana

[38] UN/CEFACT (Centar Ujedinjenih naroda za olakšavanje trgovine i elektroničkog poslovanja) trenutačno se bavi istraživanjem mogućnosti upotrebe formata FLUX u tom kontekstu.

pod njihovom zastavom. Izazov je osigurati da takve zemlje ispunjavaju svoje obveze kao države zastave prema međunarodnom pravu u vezi s ribarstvom i da zajamče poboljšanje suradnje između tijela za kontrolu ribarstva i tijela nadležnih za registraciju ribarskih plovila (uključujući prijevozna plovila hladnjače i opskrbna vozila).

Transparentnost je ključna za bolju kontrolu i odvraćanje od mogućeg ribolova NNN. Nužno je da dodatne informacije o primjenjivim pravilima i dotičnim plovilima budu javno dostupne. Sve su zemlje dužne objaviti nacionalne propise relevantne za upravljanje i očuvanje njihovih resursa te za uvjete upravljanja aktivnostima ribarskih plovila koja djeluju pod njihovom zastavom i plovila trećih zemalja koja obavljaju ribolovne aktivnosti u njihovim vodama (uključujući javne registre flota, povlastice i odobrenja za ribolov i uvrštenje u FAO-ov globalni registar ribarskih plovila, prijevoznih plovila hladnjača i opskrbnih plovila). Potrebni su transparentniji sporazumi o pristupu ribolovu, po uzoru na Unijine sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA)[39].

- Suradnja i koordinacija

Povrede ljudskih i radničkih prava u sektoru ribarstva često su povezane s ribolovom NNN. Primjena Uredbe o ribolovu NNN može pomoći u otkrivanju takvih povreda. Nadalje, iskustvo je pokazalo da su poboljšane strukture i alati kontrole ribarstva doveli do poboljšanja u rješavanju povreda ljudskih i radničkih prava. Međutim, Uredba o ribolovu NNN sama po sebi nije primjeren alat za rješavanje takvih povreda jer joj je područje primjene jasno ograničeno na ribolov NNN kako je definiran u međunarodnom pravu. Stoga ti sveobuhvatni izazovi zahtijevaju drukčiji i odgovarajući pravni okvir.

Politika suzbijanja ribolova NNN u sve je većoj interakciji s politikom rada te s carinskom, trgovinskom i prometnom politikom, sanitarnim zahtjevima i kaznenim mjerama protiv prijevara i kaznenih djela kao što su utaja poreza i pranje novca. Snažnija unutarnja koordinacija (među odjelima Komisije i s ESVD-om) pomogla je Komisiji u stvaranju sinergija i poboljšanju učinkovitosti. Ti se napori moraju nastaviti, iako postoji i dodatan izazov, a to je osiguravanje primjerenih kanala za suradnju i koordinaciju na međunarodnoj razini. Potrebno je dodatno poticati međuagencijsku suradnju na razini država članica.

4. Zaključci

Uredba o ribolovu NNN kontinuirano pruža sveobuhvatan i djelotvoran okvir za suzbijanje ribolova NNN unutar Unije. Radi se o jedinstvenom sustavu: s jedne strane, sprečava se ulaz proizvoda koji potječu iz ribolova NNN na tržište Unije, a s druge strane, u okviru dijaloga s trećim zemljama, potkrepljuje se rad na suzbijanju ribolova NNN u cijelom svijetu.

Sustav „izdavanja kartona” na temelju Uredbe o ribolovu NNN postao je međunarodno priznati alat za napredak u suzbijanju ribolova NNN i usmjeravanje više pozornosti na tu prijetnju u cijelom svijetu. Uspješnost tog sustava, kreiranog na temelju Uredbe o ribolovu NNN, djelomično proizlazi iz činjenice da se trećim zemljama ne nameću standardi

[39] SFPA-i koje Unija potpiše obvezuju partnerske zemlje da svoje bilateralne sporazume s drugim partnerima učine dostupnima javnosti i da primjenjuju načela nediskriminacije.

Unije. Njime se tek osigurava da treće zemlje ispunjavaju svoje obveze koje prema međunarodnom pravu imaju kao države zastave, obalne države, države luke ili trgovine.

U cilju postizanja UN-ova podcilja održivog razvoja 14.4., zaustavljanja ribolova NNN i ispunjavanja obveza u skladu s europskim zelenim planom, u interesu je Unije promicati program certificiranja ulova i sustav „izdavanja kartona” u cijelom svijetu kao djelotvorne alate u suzbijanju ribolova NNN. To je potrebno popratiti radom na ispravljanju nedostataka u upravljanju na regionalnoj i globalnoj razini i na povećanju kapaciteta trećih zemalja za suzbijanje ribolova NNN.

Za dodatno poboljšanje kapaciteta Uredbe o ribolovu NNN i okvira Unije za sprečavanje ribolova NNN, odvraćanje od njega i njegovo zaustavljanje važno je brzo donijeti i provesti revidirani sustav kontrole ribarstva Unije. To uključuje digitalizaciju programa certificiranja ulova.